

Vyhodnotenie stanovísk doručených k Oznámeniu o strategickom dokumente a k Rozsahu hodnotenia

Dotknutý subjekt	Opis stanoviska	Vyjadrenie k stanovisku
Stanoviská k Oznámeniu o strategickom dokumente		
Mesto Kráľovský Chlmec , list. 2729-1/2020/ÚRaP/ŠK zo dňa 28.10.2020	citácia: „V strategickom dokumente „Nízkouhlíková stratégia organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja,“ žiadame o zohľadnenie všetkých plánovaných aktivít Košického samosprávneho kraja, zahrnutých do strategického dokumentu, ktoré sa týkajú mesta Kráľovský Chlmec.“	Cieľom strategického dokumentu je vytvoriť plán krokov vedúcich k zníženiu emisií skleníkových plynov a znečisťujúcich látok, ktoré generujú svojou činnosťou organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja . Navrhnuť opatrenia pre prácu s verejnosťou, ako nástroj pre zlepšenie environmentálneho povedomia občanov.
Okresný úrad Košice - okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie , list č. OU-KS-OSZP-2020/013558 zo dňa 13.10.2020	z hľadiska odpadového hospodárstva - bez pripomienok;	-
	z hľadiska štátnej vodnej správy, ochrany vodných pomerov - bez pripomienok;	-
	Z hľadiska ochrany ovzdušia - "V zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov vo vymedzenom území sa nachádza oblasť vyžadujúca osobitnú ochranu ovzdušia. Je to oblasť riadenia kvality, ktorá zahŕňa územie obcí Bočiar, Haniska, Veľká Ida, Sokolany a mesta Košice. Pri realizácii nízkouhlíkovej stratégie je potrebné navrhnuť opatrenia, ktoré nezaťažujú lokálne životné prostredie a budú zavádzané s ohľadom na koncentráciu tuhých znečisťujúcich látok. Realizácia opatrení nízkouhlíkovej stratégie má mať priaznivý vplyv aj na zlepšenie kvality ovzdušia v riešenom území.	Cieľom celého strategického dokumentu je vytvoriť plán krokov vedúcich k zníženiu emisií, ktoré generujú svojou činnosťou organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja čo bude mať pozitívny vplyv aj na zlepšenie kvality ovzdušia.
	z hľadiska ochrany prírody a krajiny - bez pripomienok	-

Okresný úrad Trebišov, ochrany prírody a krajiny , list. č. OU-TV-OSZP-2021/001832-4, 18/2021 zo dňa 29.01.2021	bez pripomienok	-
Úrad verejného zdravotníctva SR , list č. OHŽP/8101/114247 zo dňa 14.10.2020	citácia: "odporúčame venovať osobitnú pozornosť bodom popisujúci možné negatívne vplyvy na ochranu a podporu zdravia, zároveň požadujeme dodržiavanie ustanovení zákona č. 355/2007 z. s ohľadom na minimalizáciu dopadov na verejné zdravie a kvalitu života obyvateľstva."	Strategický dokument a v ňom navrhnuté opatrenia smerujú k zlepšeniu verejného zdravia a kvality života dotknutého obyvateľstva.
stanoviská k Rozsahu hodnotenia		
Banskobystrický samosprávny kraj, oddelenie územného plánovania a životného prostredia , list č. 07323/2021/ODDUPZP-2 zo dňa 26.01.2021	bez pripomienok	-
Obec Hriadky , list č. 07/12/2020 zo dňa 05.02.2021	bez pripomienok verejnosti	-
Obec Hatalov , list č. OcÚ-14/2021/1 zo dňa 08.02.2021	bez pripomienok	-
Obec Margecany , list č. 53/2021/Oz zo dňa 26.02.2021	bez pripomienok	-

Obec Olšovany , list č. OcÚ7/2021 zo dňa 05.02.2021	bez pripomienok	-
Obec Sady nad Torysou , list č. OcÚ-SnT-59/2021 zo dňa 03.02.2021	bez pripomienok	-
Mesto Strážske , list č. 2021/000214/24-ŽP zo dňa 01.02.2021	bez pripomienok	-
Okresný úrad Brezno, odbor starostlivosti o životné prostredie , list č. OU-BR-OSZP-2021/001509-00, 18/2021 zo dňa 29.01.2021	bez pripomienok	-
Obec Smižany , list č. 170/21/Ju zo dňa 25.01.2021	bez pripomienok	-
Úrad verejného zdravotníctva SR , list č. OHŽP/745/3003 zo dňa 22.01.2021	bez pripomienok	-
KOSIT a.s. , list č. 5068/2021-1000,	Pripomienky k NUS KSK sú zacielené na to, aby boli v súlade s Programovým vyhlásením vlády SR na obdobie rokov 2020-2024 a s cieľmi Európskeho zeleného dohovoru a Nového akčného plánu	<u>k bodu 1. Preferované prúdy nakladania s odpadmi v EÚ</u> Doplnené.

<p>0410/2021 zo dňa 28.01.2020</p>	<p>EÚ pre obehové hospodárstva. Pripomienky požaduje zapracovať ďalej do vlastného materiálu NUS KSK.</p> <p>Pripomienky sú k nasledovným bodom:</p> <p><u>1. Preferované prúdy nakladania s odpadmi v EÚ</u> ...,„Žiadame v stratégii brať do úvahy v stanovisku uvedené porovnanie, ktoré nepopisuje len podiel recyklácie, ale aj podiel skládkovania a energetického zhodnocovania. Preto žiadame prihliadať na energetické zhodnocovanie odpadov pri tvorbe stratégie NUS KSK a hodnotení vplyvov na životné prostredie ako na pozitívne vplyvy v kontraste k modelu skládkovania, ktorý má ako sprievodný jav tvorbu skleníkových plynov a ich nekontrolovateľné šírenie do atmosféry v čase dlhodobo po zneškodnení. V prípade tvorby nebezpečných odpadov v Košickom samosprávnom kraji žiadame o prihliadanie na ich budúce energetické zhodnocovanie, výsledkom čoho je napĺňanie potrieb Košického samosprávneho kraja vyplývajúcich z jeho rozvoja priemyslu s cieľom implementácie environmentálnej politiky EÚ a princípov obehového hospodárstva v SR.“...</p> <p><u>2. ZEVO v KSK</u> ...,„Existencia zariadenia na energetické využívanie odpadov (ZEVO Košice) v Košickom samosprávnom kraji je kľúčová k ďalšiemu nakladaniu s nerecyklovateľným zmesovým komunálnym odpadom, ktorý by inak skončil na skládkach odpadov produkujúcich metán a iné skleníkové plyny. ZEVO Košice je zariadením, ktoré vyrába elektrinu a teplo z obnoviteľných zdrojov energie (biologická zložka zmesového komunálneho odpadu).“...</p> <p>1) Mesto Košice svoj odpad neskládkuje, čo z pohľadu hlavného cieľa obehového hospodárstva v SR znížiť skládkovanie na 10</p>	<p>Organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja majú čiastočne vplyv na to, komu sa odpad odovzdá a teda aj ako sa po odvoze s odpadom nakladá, a majú možnosť aj zaviesť a rozvíjať triedenie odpadu, aby ten mohol byť zhodnotený materiálovo, čo je pre princípy obehového hospodárstva prvou prioritou.</p> <p><u>k bodu 2. ZEVO v KSK</u></p> <p>1) Doplnené. 2) Doplnené. 3) Nedoplnené - Tento údaj by bol vhodný pre NUS mesta Košice čo je samostatne riešený dokument v súčasnosti avšak nie do NUS KSK. 4) Doplnené. 5) Doplnené.</p> <p>NUS sa týka organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a odhadujeme, že tieto organizácie vyprodukurujú tak malé množstvá BRO, že je to v podstate zanedbateľné vzhľadom na to, že BRO vzniká najmä v lesníctve, poľnohospodárstve, údržba parkov, reštaurácie, hotely atď. Vzhľadom na to, že sa pravdepodobne stále neimplementovalo odporúčanie sledovania odpadových tokov budov v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK je množstvo BRO nemožné presne určiť.</p> <p><u>k bodu 2.1.1 Možnosti energetického využitia bioodpadov</u> Ciele SR a aj EÚ sú dosiahnuť stav, kedy sa spaľovať, či energeticky zhodnocovať budú iba odpady, ktoré sa</p>
--	--	--

	<p>% radí mesto Košice medzi najekologickejšie krajské mestá na Slovensku. Oproti ZEVO v Bratislave, ZEVO v Košiciach vyrába okrem elektrickej energie aj teplo pre centrálnu zásobovanie teplom, čo má ešte väčší vplyv na znižovanie tvorby CO₂ v meste a Košickom samosprávnom kraji.</p> <p>2) Podľa údajov z roku 2018 vykazoval Košický kraj z pohľadu spracovania zeleného odpadu najnižšiu mieru vytriedenia a recyklácie, no z pohľadu podielu komunálnych odpadov v jednotlivých krajoch SR zhodnotených materiálovo v podkategóriách R2, R3, R4, RS, R6, R7, R8, R9, R10, R11 patril Košický kraj medzi Slovenský priemer, ...</p> <p>3) Ak sa pozrieme len na krajské mestá, ktoré sú kvôli poplatkom za skládkovanie motivované vykazovať vyššie čísla vytriedenia, tieto čísla si zväčša „navyšujú“ prostredníctvom komodít, akými sú kovy (nárast oproti roku 2017 až o 58 %) alebo BRO (nárast oproti roku 2017 až o 28%)</p> <p>4) ZEVO v Košiciach nemá vplyv na mieru recyklácie, čo dokazuje miera recyklácie za rok 2018 napr. pri zelenom odpade, ktorého sa v meste Košice vytriedilo a zrecyklovalo viac ako 50 % z celkového zeleného odpadu v kraji,</p> <p>5) Ak ale chceme poznať dôvody nižšej miery vytriedenia BRO v Košickom kraji, môže ich zhrnúť nasledovne:</p> <ul style="list-style-type: none">- v kraji je najmenej zariadení (BPS/kompostárne) na obyvateľa s vidieckym charakterom,- spolu s Prešovským krajom sú v Košickom kraji v priemere najnižšie poplatky za odpad na obyvateľa,- z vyššie uvedeného dôvodu obce nemajú dostatok financií na podporu zberu BRKO a naopak obyvatelia nie sú pri daných cenách dostatočne motivovaní odpad oddelene zbierať,	<p>nedajú zhodnotiť materiálovo. Pre dekarbonizáciu je podstatné či je z pohľadu CO_{2ekv.} lepšie biologicky rozložiteľný odpad spaľovať (aj keď s energetickým využitím alebo kompostovať) lebo primárnym cieľom NUS je znížiť emisie CO_{2ekv.}</p> <p>NUS sa primárne zaoberá znížením tvorby CO_{2ekv.} svojimi organizáciami. V správe sa spomína tvorba SO_x a TOC avšak tie sú v NUS brané do úvahy cez CO_{2ekv.}</p> <p><u>k bodu 2.1.2 Vplyv spracovania bioodpadov na produkciu CO₂</u></p> <p>Doplnené - Ako je uvedené vyššie, nepoznáme presné množstvo vyprodukovaného bioodpadu organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a predpokladáme, že toto množstvo je malé. Cieľom KSK je zvyšovať energetickú efektivitu svojich budov a znížiť množstvo ročne spotrebovanej energie na m² plochy.</p> <p><u>k bodu 3. Prognóza vývoja tvorby odpadov</u></p> <p>Doplnené – prognózam vzniku odpadu sa venuje správa „Program odpadového hospodárstva Košického kraja,“. V správe NUS KSK sa prognózam do budúcnosti venujeme len okrajovo a bolo by vhodné tieto údaje doplniť. Avšak ako je už viac krát spomenuté KSK nemá dosah na tvorbu a produkciu odpadu každého jedného obyvateľa preto je táto informácia skôr informačného charakteru a je viac vhodná pre využitie do správ programov odpadového hospodárstva.</p>
--	--	--

	<p>-v Košickom kraji taktiež prevláda vidiecky urbanizmus (17 miest a 440 obcí) a väčšina BRO sa zhodnocuje formou domáceho kompostovania. Tieto údaje sa však do aktuálneho databázového systému MŽP SR „RISO“ nedostanú.</p> <p>„ZEVO Košice na základe podložených údajov nijako neovplyvňuje mieru recyklácie a určite nie na krajskej úrovni. Prítomnosť ZEVO naopak výrazne podporuje správne nakladanie s odpadmi v danom regióne, kde sa vyzbieraný odpad po vytriedení buď recykluje, alebo nerecyklovateľný odpad energeticky zhodnocuje (výroba elektrickej energie a tepla pre CZT) a nenakladá sa s ním „iným spôsobom“* kde po vytriedení (napr. R12) končia vytriedené zložky aj na skládke odpadov.“...</p> <p><u>2.1.1. Možnosti energetického využitia bioodpadov</u>„Biologický rozložiteľný odpad je možné ako prímies ZKO zhodnocovať aj v ZEVO a to činnosťou R1 - Využitie odpadov najmä ako palivo alebo na získavanie energie iným spôsobom.“...</p> <p><u>2.1.2. Vplyv spracovania bioodpadov na produkciu CO₂ (zníženie uhlíkovej stopy)</u>„Výsledky vplyvu vybraných prevádzok na produkciu CO₂ môžeme podľa štúdie „Pavlas a kol., 2020: Biowaste Treatment and Waste-To-Energy, Environmental Benefits“ porovnať nasledovne:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Proces kompostovania oddelene vyzbieraného bioodpadu, ktorého výsledkom je certifikované hnojivo, znižuje produkciu CO₂ v rozsahu 57,1 kg (CO₂)eq./ 1 t odpadu,2) Proces anaeróbnej fermentácie oddelene vyzbieraného bioodpadu, ktorého výsledkom je výroba elektrickej energie a certifikované hnojivo, znižuje produkciu CO₂ v rozsahu 108,9 kg (CO₂)eq./ 1 t odpad,	<p><u>k bodu 3.1. Deficit SKNO v KSK</u> Doplnené.</p> <p><u>k bodu 3.2. Čistiarenské kaly a ich zhodnocovanie</u> Nedoplnené - Čistiarenské kaly sme nebrali do úvahy vôbec vzhľadom na to, že organizácie zriaďovateľskej pôsobnosti na to nemajú vôbec dosah.</p> <p><u>k bodu 3.3. Kapacita ZEVO Košice</u> Doplnené - Na toto sa v správe NUS KSK prihliada. NUS ani v jednom prípade nenavrhuje odpojenie sa organizácií od SCZT.</p>
--	---	---

	<p>3) Proces energetického zhodnocovania bioodpadu zastúpeného v ZKO, ktorého výsledkom je kombinovaná výroba tepla a elektrickej energie, znižuje produkciu CO₂ v rozsahu až o 225 kg (CO₂)eq./ 1 t odpadu.“...</p> <p><u>3. Prognóza vývoja tvorby odpadov</u> V zmysle v stanovisku uvedenej analýzy (citácia): „žiadame zahrnutie do podmienok NUS KSK prognózy vývoja produkcie a nakladania s komunálnym odpadom v kraji a následným prihliadaním na zhodnocovanie nerecyklovateľných komunálnych odpadov energetickým využívaním ako s najekologickejším spôsobom nakladania a potenciálnym rozšírením kapacít ZEVO Košice o kotel č. 3.“...</p> <p><u>3.1. Deficit SKNO v KSK</u> „Vzhľadom na neexistenciu dostupných kapacít zariadení pre nakladanie s nebezpečným odpadom v Košickom kraji žiadame zakomponovať do NUS KSK energetické zhodnocovanie nebezpečných odpadov ako strategické riešenie pre znižovanie uhlíkovej stopy.“...</p> <p><u>3.2. Čistiarenské kaly a ich zhodnocovanie</u> ...„V zmysle stratégie EK energetického zhodnocovania čistiarenských kalov žiadame o zakomponovanie daného prúdu odpadov v zmysle uvedeného usmernenia a zohľadnenie v NUS KSK nakladanie s čistiarenským kalom.“...</p> <p><u>3.3. Kapacita ZEVO Košice</u> ...„žiadame o prihliadnutie na rozšírenie uvažovaných kapacít o ďalších 80 000 ton energeticky zhodnocovaného odpadu (3. kotel ZEVO Košice) do roku 2030 ako nástroj znižovania uhlíkovej stopy odklonom odpadového hospodárstva od skládkovania a</p>	
--	---	--

	<p>energetickým zhodnocovaním v oblasti výroby elektrickej a tepelnej energie (pripojenie do CZT) s priamym vplyvom na znižovanie CO₂ z výroby energií, nakoľko organizácie v pôsobnosti KSK majú možnosť pripojenia do SCZT a tým využívať uhlíkovo neutrálnu energiu a obnoviteľný zdroj energie na svoju spotrebu. Zároveň žiadame o zahrnutie zariadenia na energetické využívanie nebezpečných odpadov ako so strategickým priemyselným a environmentálne prijateľným riešením nakladania s nebezpečným odpadom v Košickom kraji, kde sú súčasné kapacity nedostatočné.“...</p>	
--	---	--